

ΙΣΤΟΡΙΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ / ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ

προσανατολισμού

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων:

- α) Βενιζελισμός
- β) Κλήριγκ
- γ) Διεθνής Οικονομικός Έλεγχος (Δ.Ο.Ε.)

(Μονάδες 9)

ΘΕΜΑ Α2

Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση, τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή τη λέξη **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

1. Η Φεντερασιόν ήταν η σημαντικότερη εβραϊκή κοινότητα της Θεσσαλονίκης.
2. Ο Ελ. Βενιζέλος πίστευε ότι στην οικονομία η ιδιωτική πρωτοβουλία έπρεπε να αποτελέσει το μοχλό ανάπτυξης του ελληνικού κράτους.
3. Η διχοτόμηση της δραχμής αποτελούσε ουσιαστικά ένα μέτρο υποχρεωτικού εσωτερικού δανεισμού του κράτους.
4. Η τεταμένη πολιτική κατάσταση που επικρατούσε στην Ελλάδα την περίοδο 1922-1936 αποτέλεσε ανασταλτικό παράγοντα για την ταχεία διευθέτηση του προσφυγικού προβλήματος.
5. Μετά τη μικρασιατική καταστροφή το ελληνικό κράτος απέκτησε απόλυτη εθνική ομοιογένεια.
6. Αμερικάνικες και βρετανικές εταιρείες ήταν οι αρμόδιες για τις επενδύσεις στους τομείς της ύδρευσης, της ηλεκτροδότησης και των τηλεπικοινωνιών της πρωτεύουσας του ελληνικού κράτους.
7. Οι συνταγματικές μεταρρυθμίσεις του Τανζιμάτ (1856) έδιναν διευρυμένα δικαιώματα στους χριστιανούς της Οθωμανικής αυτοκρατορίας.

Σελίδα 1 από 5

**ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ Μ.Ε. ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΟ ΙΔΙΑΙΤΕΡΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ «ΚΥΡΙΤΣΗΣ»
ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΩΝ**

Θέματα Γ' Γενικού Λυκείου

Ιανουάριος 2019

8. Οι πρώτες καθαρά αγροτικές εξεγέρσεις έγιναν στο Λαύριο το 1896.

(Μονάδες 16)

ΘΕΜΑ Β1

Η Τράπεζα της Ελλάδος: **α)** ποιοι λόγοι επέβαλαν την ίδρυσή της (μονάδες 4), **β)** ποιες ήταν οι αρμοδιότητές της (μονάδες 5), και **γ)** ποια ήταν τα αποτελέσματα από τη λειτουργία της για την ελληνική οικονομία (μονάδες 4);

(Μονάδες 13)

ΘΕΜΑ Β2

Για ποιους λόγους οι ελληνικές κυβερνήσεις από τη δεκαετία του 1860 ως και τη δεκαετία του 1880 προέβησαν στη σύναψη εξωτερικών δανείων (μονάδες 6) και ποιες ανάγκες κάλυψαν τα εθνικά αυτά δάνεια (μονάδες 6);

(Μονάδες 12)

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από το κείμενο που σας δίνεται, να παρουσιάσετε τις συνέπειες που είχε η κρίση του 1929 για την ελληνική οικονομία.

(Μονάδες 25)

Τα μέτρα του 1932 αποτέλεσαν το ορόσημο για τη νέα ανάπτυξη της εγχώριας παραγωγής, η οποία συνεχίστηκε ως τις παραμονές του Β' Παγκοσμίου πολέμου. Άμεση συνέπεια ήταν ότι η δραχμή υποτιμήθηκε κατά 60% σε σχέση με τα ξένα νομίσματα, ενώ παράλληλα οι τιμές των εγχώριων προϊόντων δεν ανέβηκαν παρά μόνο 13,4%. Αυτό είχε σαν συνέπεια ότι τα προϊόντα του εξωτερικού ακρίβυναν τουλάχιστον τέσσερις φορές περισσότερο από τα εγχώρια [...] Οι προϋποθέσεις αυτές οδηγούσαν εξ αντικειμένου στην ενθάρρυνση της εγχώριας παραγωγής [...]

Σελίδα 2 από 5

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ Μ.Ε. ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΟ ΙΔΙΑΙΤΕΡΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ «ΚΥΡΙΤΣΗΣ»

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΩΝ

Θέματα Γ' Γενικού Λυκείου

Ιανουάριος 2019

[...] Σύμφωνα με τις στατιστικές της ΚΤΕ, κατά την περίοδο 1928-1938 η Ελλάδα σημείωσε την υψηλότερη αύξηση της βιομηχανικής παραγωγής στον κόσμο 165% μετά την ΕΣΣΔ (877%) και την Ιαπωνία (73%).

Κ. Βεργόπουλος, «Η ελληνική οικονομία από το 1926 ως το 1935», *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, Εκδοτική Αθηνών, τόμος ΙΕ', σελ. 330

ΘΕΜΑ Δ1

Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από τα κείμενα που σας δίνονται:

α) να προσδιορίσετε τις συνθήκες κάτω από τις οποίες το εξωελλαδικό ελληνικό κεφάλαιο ξεκίνησε τις πρώτες δειλές ενδείξεις συνεργασίας με το ελληνικό κράτος στη δεκαετία του 1870. (μονάδες 10)

β) να παρουσιάσετε τους τομείς της ελληνικής οικονομίας στους οποίους αναπτύχθηκε η επιχειρηματική δράση των Ελλήνων της διασποράς, να εξηγήσετε γιατί χαρακτηρίστηκε κερδοσκοπική και με ποιον τρόπο άσκησαν πιέσεις στο ελληνικό κράτος. (μονάδες 15)

(Μονάδες 25)

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Κατά γενικό κανόνα οι κρίσεις ξεκινούν από ένα χρηματιστηριακό κραχ, που ακολουθείται από δυσχέρειες στον τραπεζικό τομέα και στη συνέχεια εξαπλώνονται στη βιομηχανία και τη γεωργία. Εκδηλώνονται στις περισσότερες καπιταλιστικές χώρες με πτώση των τιμών, πολλαπλασιασμό των χρεοκοπιών και αύξηση της ανεργίας...» (S. Bernstein - P. Milza «Ιστορία της Ευρώπης»).

Το χρηματιστηριακό κραχ της Βιέννης (Μάιος 1873) «μεταφράζεται» γρήγορα σε πτωχεύσεις αυστρο-ουγγρικών τραπεζών και αμέσως μετά στη Γερμανία, τις ΗΠΑ, τη Γαλλία... Στην Αγγλία οι εξαγωγές πέφτουν κατά 25% μέχρι το 1875. Ο αριθμός των πτωχεύσεων διπλασιάζεται μεταξύ 1873 και 1879. Η ανεργία εξαπλώνεται, οι τιμές πέφτουν, ενώ οι επιπτώσεις στην αγροτική παραγωγή είναι φοβερές και τρομερές. Οι παραγωγικές δυνατότητες είναι τεράστιες, αλλά παρατηρείται υποκατανάλωση. Το κλασικό παράδειγμα για την κατάσταση είναι η σιδηροβιομηχανία. Η παραγωγή σιδήρου μπορεί να φτάσει τα 2,5 εκατ. τόνους το 1873. Η κατανάλωση, όμως, είναι μόλις 500.000 τόνοι, ενώ η τιμή πέφτει τα επόμενα χρόνια θεαματικά. Ο Economist χαρακτήρισε το 1879 ως «την πιο σκοτεινή χρονιά του αιώνα».

Σελίδα 3 από 5

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ Μ.Ε. ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΟ ΙΔΙΑΙΤΕΡΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ «ΚΥΡΙΤΣΗΣ»

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΩΝ

Θέματα Γ' Γενικού Λυκείου

Ιανουάριος 2019

Άρθρο «Η «Μεγάλη Ύφεση» σαρώνει Ευρώπη και Αμερική...» του δημοσιογράφου Τ. Κατσιμάρδου στην εφημερίδα ΗΜΕΡΗΣΙΑ της 1ης Μαρτίου 2009

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Η μετριοπάθεια όμως του Τρικούπη ενέπνεε αρκετή εμπιστοσύνη στους ξένους επενδυτές και μεταξύ 1879 και 1890 συνάφθηκαν 6 εξωτερικά δάνεια με ονομαστική αξία 630 εκατομμυρίων δραχμών. [...] Ο Τρικούπης απέφυγε να κάνει μεταρρυθμίσεις στη γεωργική γη της νεοαποκτημένης επαρχίας της Θεσσαλίας, της οποίας τη γεωργία χαρακτήριζαν τα μεγάλα τσιφλίκια, για να μην προσβάλει τις ευαισθησίες του ξένου κεφαλαίου και των πλουσίων Ελλήνων του εξωτερικού, που έδειχναν όλο και μεγαλύτερη τάση να επενδύουν στη μητέρα πατρίδα. [...] Πλούσιοι Έλληνες, που έμεναν συχνά στο εξωτερικό, άρχισαν να αγοράζουν μεγάλους αριθμούς παλαιών ατμοπλοίων, χρησιμοποιώντας για πλοιάρχους και πληρώματα τους νησιώτες συμπατριώτες τους.

Richard Clogg, *Σύντομη Ιστορία της Νεώτερης Ελλάδας*, εκδόσεις Καρδαμίτσα, 1984, σελ. 137–138

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ

Οι Έλληνες επιχειρηματίες της διασποράς μετά το 1866 άρχισαν να βλέπουν την Ελλάδα ως χώρο ανάπτυξης επενδυτικών δραστηριοτήτων. Ένας από αυτούς ήταν ο Ανδρέας Συγγρός, βασικός μέτοχος της Τράπεζας Κωνσταντινουπόλεως, ο οποίος κυριάρχησε στην οικονομική ζωή της χώρας κατά τα τέλη του 19ου αιώνα. Το επενδυτικό του ενδιαφέρον είχε επικεντρωθεί στο μεταλλευτικό κλάδο. Το 1873 μαζί με τον Ευάγγελο Μπαλατζή και άλλους κεφαλαιούχους του εξωτερικού αγόρασαν ορισμένα από τα δικαιώματα της ιταλογαλλικής εταιρείας Λαυρίου (Κ. Τσουκαλάς, *Εξάρτηση και αναπαραγωγή*, σ.σ. 246 – 250) και δημιούργησαν την «Ελληνική Εταιρεία Μεταλλουργείων Λαυρίου».

Η νέα εταιρεία, αποσκοπώντας στην εκμετάλλευση των εντυπώσεων ότι στο υπέδαφος του Λαυρίου υπήρχε αμύθητος πλούτος, εξέδωσε μετοχές αξίας 200 δραχμών η καθεμιά. Αγρότες, εργάτες, μικροαστοί και γενικά άνθρωποι αδαείς από χρηματιστηριακά παιχνίδια έσπευσαν να τις αγοράσουν, ελπίζοντας στο εύκολο κέρδος. Λόγω της μεγάλης ζήτησης η τιμή κάθε μετοχής διπλασιάστηκε. Όταν όμως μετά από κάποιους μήνες αποδείχτηκε ότι το Λαύριο δεν ήταν πλουτοφόρος πηγή, οι μετοχές έπεσαν κάτω από την ονομαστική τους αξία, με αποτέλεσμα να υποστούν τεράστια ζημιά κυρίως οι μικροί αποταμιευτές. Αντίθετα, ορισμένοι κερδοσκοπικοί καρπώθηκαν τεράστια για την εποχή πουλάοντας τις μετοχές

Σελίδα 4 από 5

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ Μ.Ε. ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΟ ΙΔΙΑΙΤΕΡΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ «ΚΥΡΙΤΣΗΣ»

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΩΝ

Θέματα Γ' Γενικού Λυκείου

Ιανουάριος 2019

τους, όσο ακόμα η τιμή τους ήταν υψηλή (εφημερίδα ΕΜΠΡΟΣ, φύλλο της 13ης Αυγούστου 1955). Τα «θύματα» του χρηματιστηριακού κραχ αναζήτησαν υπεύθυνο για την οικονομική τους καταστροφή. Και τον βρήκαν στο πρόσωπο του τότε πρωθυπουργού Επαμεινώνδα Δεληγεώργη. Διαδηλώσεις και επεισόδια έγιναν στην Αθήνα σε τέτοια έκταση, ώστε στις αρχές Φεβρουαρίου 1874 ο Μεσολογγίτης πολιτικός αναγκάστηκε να υποβάλει την παραίτησή του.

Άρθρο «"Τα Λαυρεωτικά": ένα δείγμα αποικιοκρατίας και χρηματιστηριακής απάτης» του εκπαιδευτικού Π. Παπανότη στο Χρονοντούλαπο της 27ης Ιανουαρίου 2013

1. Στο εξώφυλλο του τετραδίου να γράψετε το εξεταζόμενο μάθημα. Στο εσώφυλλο πάνω-πάνω να συμπληρώσετε τα Ατομικά στοιχεία μαθητή. Στην αρχή των απαντήσεών σας να γράψετε πάνω-πάνω την ημερομηνία και το εξεταζόμενο μάθημα. Να μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο και να μην γράψετε πουθενά στις απαντήσεις σας το όνομά σας.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Τυχόν σημειώσεις σας πάνω στα θέματα δε θα βαθμολογηθούν σε καμία περίπτωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα **μόνο** με μπλε ή **μόνο** με μαύρο στυλό με μελάνι που δεν σβήνει. Μολύβι επιτρέπεται και μόνο για πίνακες, διαγράμματα κλπ.
4. Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά την διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: μετά τις .....

Σελίδα 5 από 5